

НАДАННЯ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ ІНОЗЕМНИМ СТУДЕНТАМ: ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ВИРІШЕННЯ

В. Л. Вороніна

к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту

На сучасному етапі розвитку досить поширеним явищем стає мобільність студентів у здобутті вищої освіти, що зумовлює збільшення кількості іноземних громадян в Україні. Безперечно, найвагомішим показником конкурентоспроможності вітчизняних вишів на міжнародному ринку освітніх послуг є якість професійної підготовки іноземних студентів. ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» вже не перший рік є активним учасником міжнародного ринку освітніх послуг. Вигоди для університету при цьому пов'язані, перш за все, із розширенням контингенту студентів, покращенням фінансового становища та підвищенням рівня конкурентоспроможності навчального закладу, можливостями культурного та наукового обміну з представниками інших країн, зростанням мотивації щодо вивчення іноземних мов викладачами та студентами університету та можливостями спілкування з їх носіями та ін. Крім того необхідність викладання іноземним студентам здатна сприяти залученню до навчального процесу сучасних освітніх методик, апробованих передовими зарубіжними університетами, зокрема інформаційних технологій в освіті, систем дистанційного навчання, використання сучасної англomовної літератури та ін. На нашу думку, це сприяє також підвищенню якості освітніх послуг і для українських студентів.

Освітній процес стосовно іноземних студентів має цілу низку особливостей та проблем, які необхідно враховувати. Серед них виділимо, наприклад, особливості базової підготовки студентів-іноземців. Незважаючи на те що усі студенти на початкових курсах навчаються за одною програмою, рівень знань виявляється в результаті дуже різним. Недостатній рівень знання української мови у іноземних студентів призводить до появи не тільки мовного макро- і мікробар'єру, але й, не рідко, до різних стресових ситуацій як у студентів, так і у викладачів. У свою чергу, останні можуть виникати як під час пояснення лекційного матеріалу, так і в процесі його засвоєння. На наш погляд основний акцент повинен ставитися не стільки на рівень володіння мовою навчання, скільки на поєднання двох чинників, а саме: методики викладання дисципліни і прагнення студента отримати та засвоїти знання.

Однією з особливостей лекції є можливість викладача викласти у логічно систематизованій формі великий обсяг навчальної інформації. Викладач повинен відобразити найголовніше, істотне із великого потоку різної інформації, спрямувати студента на виділення найважливіших питань лекції. Фактичного матеріалу в лекції повинно бути порівняно небагато – рівно стільки, скільки необхідно для розуміння суті питання студентами. Проблема полягає у тому, іноземним студентам, як правило, не подобається конспектувати чи занотовувати текст зі слайдів при читанні лекції у режимі презентації – навіщо тратити час, якщо на практичному занятті викладач знову це буде пояснювати. Читати класичні лекції іноземним студентам значно важче, аніж українським студентам, так як викладачеві доводиться більше працювати на дошці, більше працювати позааудиторно. Безперечно, все це ускладнюють налагодженню ефективної роботи між студентами та викладачами. Тому як альтернативу можна поєднати читання лекцій з практичним заняттям, це, свого роду, спрощена лекція або ускладнене практичне заняття. Можливо, саме таке вирішення проблеми викладання матеріалу було б допустимим і обґрунтованим в університеті.

До регіональних особливостей навчання іноземних студентів можна віднести схильність африканських студентів до більш повільного навчання і засвоєння нових понять. До організаційних проблем, що суттєво впливають на якість навчального процесу можна віднести властиву іноземним студентам непунктуальність, звичку невчасно приходити на заняття або й не приходити взагалі.

Забезпечення якості навчання студентів створюється на всіх етапах організації та планування навчального процесу і може бути реалізовано за допомогою: формування нечисленних груп, що дозволяє застосувати індивідуальний підхід; складання розкладу занять відповідно до вимог студентів; підготовкою аудиторного фонду та навчально-методичного забезпечення у відповідності зі специфікою навчання.

Крім цього, необхідно налагодити систему навчання кадрів, які працюють з іноземцями, включаючи регулярний обмін досвідом, методикою роботи, вивчення аналогічного зарубіжного досвіду. Викладачу, який працює багатонаціональним складом студентів, окрім мови, необхідно вивчити етнопедагогічні особливості етнічної групи тих, хто навчається.

Таким чином, сподіваємося, що запропоновані рекомендації зможуть усунути ті перешкоди та складності, які виникають при проведенні лекцій та практичних занять іноземним студентам, не зважаючи на мову, якою вони викладаються.